

Stairway to Destiny

1 ספר בראשית פרק כח

(י) וַיֵּצֵא יַעֲקֹב מִבְּאֵר שֶׁבַע וַיֵּלֶךְ חֶרְנֶה:
(יא) וַיִּפְגַּע בְּמָקוֹם וַיָּלֶן שָׁם כִּי בָא הַשָּׁמֶשׁ וַיִּקַּח מֵאֲבָנֵי הַמָּקוֹם וַיִּשָׂם מְרֻאָשְׁתּוֹ וַיִּשְׁכַּב בְּמָקוֹם הַהוּא:
(יב) וַיַּחְלֹם וְהִנֵּה סֹלֶם מֻצָּב אֶרְצָה וְרֵאשׁוֹ מֵגִיעַ הַשָּׁמַיְמָה וְהִנֵּה מַלְאָכֵי אֱלֹהִים עֹלִים וְיֹרְדִים בּוֹ:

2 רשב"ם על בראשית פרק כח פסוק יב

עולים ויורדים - לפי הפשט אין לדקדק במה שהקדים עולים ליורדים שכן דרך ארץ להזכיר עליה קודם ירידה:

3 בכור שור על בראשית פרק כח פסוק יב

לפי דעתי אני אומר, שלא ראה מלאכים ממש עולים ויורדים, אלא כך נראה לו בחלומו, שהסולם עשוי ועומד להיות מלאכים עולים ויורדים דרך שם בשעת הצורך, ולקח העלייה תחילה לפי שדרך בני אדם לעלות תחילה בסולם ואחר כך לירד, היה נראה לו שהיה עומד לעלות כדרכו וכדרך שאר בני אדם, אבל אם היה רואה מעשה המלאכים ממש, היו יורדים ואחר כך עולים, שדירתם למעלה.

4 רש"י על בראשית פרק כח פסוק יב

עולים ויורדים - עולים תחלה ואח"כ יורדים. מלאכים שליווהו בארץ אין יוצאים חוצה לארץ ועלו לרקיע וירדו מלאכי חוצה לארץ ללוותו:

5 רמב"ן על בראשית פרק לב פסוק ב

ואני תמה בזה, שהרי עדיין לא הגיע יעקב לארץ ורחוק היה משם

6 ספר גור אריה על בראשית פרק לב פסוק א

ולפי דעתי אין זה שום קושיא, דכיון דהיה הולך ובא לארץ ישראל - באו המלאכים של ארץ ישראל לקראתו לשמור אותו, דכיון דצורך ארץ ישראל הוא, והוא הולך לארץ ישראל, הדין נותן שיהיו לו שומרים מלאכי ארץ ישראל, לכל הפחות השמירה דבר שהוא תולה בהליכה, שלא יהיה לו מונע לבא לארץ ישראל, וזה מוטל על מלאכי ארץ ישראל, ומלאכי חוצה לארץ לשמור אותו שלא יגיע לו נזק אחר.

7 תלמוד בבלי חולין צא:

תנא עולין ומסתכלין בדיוקנו של מעלה ויורדין ומסתכלין בדיוקנו של מטה

8 מדרש הגדול

הראהו הקב"ה מתן תורה אמר לו אם ישמרו בניך זו, הן מעולין ואם לאו הן יורדין

9 רמב"ם יסדי התורה זג:

הדברים שמודיעים לנביא במראה הנבואה דרך משל מודיעין לו ומיד יחקק בלבו פתרון המשל במראה הנבואה וידע מה הוא כמו הסולם שראה יעקב אבינו ומלאכים עולים ויורדים בו והוא היה משל למלכות

10 שמות רבה פרק לב

וכן אתה מוצא שהראה הקב"ה ליעקב שרי כל מלכות ומלכות שנאמר (בראשית כח) ויחלום והנה סולם מוצב ארצה הראה לו כמה אומות וכמה איפרכין וכמה שילטונין עומדים מכל מלכות ומלכות וכשם שהראה לו אותן עומדים כך הראה לו אותן נופלין שנאמר והנה מלאכי אלהים עולים ויורדים בו

אמר לו הקב"ה עלה אף אתה

אמר לו יעקב מתיירא אני שמא ארד כשם שירדו אלו א"ל הקב"ה אל תתירא כשם שאיני יורד מגדולתי כך לא אתה ולא בניך יורדים מגדולתם שנאמר והנה ה' נצב עליו

אימתי? בשעה שהם עושים רצוני

ובשעה שאמרתם אלה אלהיך ישראל ועזבתם אותי והלכתם בדרכי עובדי כוכבים מה עובדי כוכבים בשרים אף אתם בשרים שנאמר הנה אנכי שולח מלאך:

11 ספר ירמיה פרק ל

(י) ואתה אל תירא עבדי יעקב נאם ה' ואל תחת ישׂראל כי הנני מושיעך מרחוק ואת זרעך מארץ שכנים ושב יעקב וישקט וישאנו ואין מקריד:

12 מדרש תנחומא ויצא פרק ב, ויקרא רבה פרק כט

ר' נחמן פתח (ירמיה ל:י) ואתה אל תירא עבדי יעקב מדבר ביעקב דכתיב (בראשית כח) ויחלום והנה סולם מוצב ארצה

א"ר שמואל בר נחמן אלו שרי אומות העכו"ם דא"ר שמואל בר נחמן מלמד שהראה לו הקב"ה לאבינו יעקב שרה של בבל עולה שבעין עוקים ויורד ושל מדי חמשים ושנים ושל יון מאה ויורד ושל אדום עלה ולא ידע כמה

באותה שעה נתירא יעקב אבינו ואמר שמא לזה אין לו ירידה?

א"ל הקב"ה (ירמיה ל:י) ואתה אל תירא עבדי יעקב ואל תחת ישראל כביכול אפילו אתה רואהו עולה אצלי משם אני מורידו שנאמר (עובדיה א:ד) אם תגביה כנשר ואם בין כוכבים שים קנך משם אורידך נאם ה'

13 א"ר ברכיה בשם רבי חלבו ור"ש בן יוסינה מלמד שהראהו הקב"ה ליעקב אבינו שרה של בבל עולה ויורד ושל מדי עולה ויורד ושל יון עולה ויורד ושל אדום עולה ויורד

א"ל הקב"ה ליעקב יעקב למה אין אתה עולה באותה שעה נתירא אבינו יעקב ואמר כשם שיש לאלו ירידה כך אני יש לי ירידה

א"ל הקב"ה אם אתה עולה אין לך ירידה ולא האמין ולא עלה

ר"ש בן יוסינה היה דורש (תהלים עח:לב) בכל זאת חטאו עוד ולא האמינו בנפלאותיו א"ל הקב"ה אלו עלית והאמנת לא היתה לך ירידה לעולם אלא הואיל ולא האמנת הרי בניך משתעבדין בהללו ד' מלכיות בעה"ז במסים ובארנוניות ובגולגליות

א"ל יעקב יכול לעולם ?

א"ל אל תירא עבדי יעקב אל תחת ישראל כי הנני מושיעך מרחוק כמד"א (ישעיה לט) מארץ רחוקה באו אלי מבבל (ירמיה ל:י) ואת זרעך מארץ שבים מגליא ומאספמיא ומחברותיה ושב יעקב מבבל ושקט ממדי ושאנו מיון ואין מחריד מאדום